

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

Birleşmiş Milletler :
Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu :

Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM) İhtisas Komitesi

Prof. Dr. Öcal OĞUZ
Komite Başkanı

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

Somut Olmayan
Kültürel Miras

Komite Üyeleri

Komite Başkanı: Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ
Gazi Üniversitesi Türk Halk Bilimi Bölümü
Öğretim Üyesi

Başkan Vekili: Prof. Dr. Metin EKİCİ
Ege Üniversitesi, Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü
Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

Komite Üyeleri

Üye : Doç. Dr. Ahmet ARI
Kültür ve Turizm Bakanlığı, Araştırma Eğitim
Genel Müdürü

Üye : Prof. Dr. Ali Fuat BİLKAN
Yunus Emre Enstitüsü Başkanı

Üye : Doç. Dr. Ali YAKICI
Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi

Üye : Yard. Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL
Gazi Üniversitesi, Türk Halk Bilimi
Öğretim Üyesi

Üye : Doç. Dr. Fırat PURTAŞ
TÜRKSOY Genel Sekreter Yrd.

Üye : Prof. Dr. Muhtar KUTLU
Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya
Fakültesi Öğretim Üyesi

Üye : Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR
Hacettepe Üniversitesi Türk Halk Bilimi Öğretim
Üyesi

Raportör : Selcan GÜRÇAYIR
Gazi Üniversitesi Türk Halk Bilimi
Öğretim Görevlisi

Üye : Dr. Serap AKÇAOĞLU SAYDIM
M. E. B. Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel
Müdürlüğü

Üye : Prof. Dr. Şeref BOYRAZ
Cumhuriyet Üniversitesi, Türk Halk Bilimi
Öğretim Üyesi

Üye : Ziya YEDİYILDIZ
M.E.B AB ve Dış İlişkiler Genel Müdür Vekili

Komitenin Kuruluş Tarih ve Gerekçesi

- UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi UNESCO'nun 17 Ekim 2003 tarihli 32. Genel Konferansı'nda kabul edilen Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'ne istinaden 2003 yılında ilk kez kurulmuş, 2006 ve 2010 yıllarında UTMK Yönetim Kurulu aynı adla yeniden kurulmasını uygun bulmuştur.

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

Somut Olmayan
Kültürel Miras

Sözleşmede Önemli Tarihler

- 17 Ekim 2003 Sözleşme UNESCO 32. Genel Konferansında kabul edilir.
 - 27 Mart 2006 Türkiye Sözleşmeye taraf olmuştur.
 - Haziran 2006 Türkiye Hükümetlerarası Komite Üyeliğine 4 yıllığına seçilir.
 - Kasım 2008 Türkiye Temsili Liste Alt Organ Üyeliğine 2 yıllığına seçilir.
- Kasım 2012 Sözleşmeye taraf devlet sayısı: 146

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

Somut Olmayan
Kültürel Miras

SOKÜM Nedir?

- Sözleşmeye göre “Somut Olmayan Kültürel Miras”; toplulukların, grupların ve kimi durumlarda bireylerin, kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımladıkları uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler ve bunlara ilişkin araçlar, gereçler ve kültürel mekanlar anlamına gelir.

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

Somut Olmayan
Kültürel Miras

Sözleşmeye Göre SOKÜM'ün Belirdiği Alanlar:

- Somut olmayan kültürel mirasın aktarılmasında taşıyıcı işlevi gören dille birlikte sözlü gelenekler ve anlatımlar,
- Gösteri sanatları,
- Toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şöenler,
- Doğa ve evrenle ilgili uygulamalar,
- El sanatları geleneği.

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

Somut Olmayan
Kültürel Miras

SOKÜM Sözleşmesi Ne İstiyor?

- SOKÜM'ün bilim kurumlarınca derlenmesini, araştırılmasını ve incelenmesini,
- Arşiv ve dokümantasyon merkezlerinin oluşturulmasını,
- Müzelerinin kurulmasını,
- Eğitim ve öğretim kurumlarında ders olarak okutulmasını,
- Kitle iletişim araçlarında olumlu kültür değerleri olarak yer verilmesini,
- İlgili topluluk, grup veya bireyler tarafından yaşatılmasını ve kuşaktan kuşağa aktarılmasını

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

Somut Olmayan
Kültürel Miras

SOKÜM'ün Korunmasında İhtisas Komitesinin Katkısı

- SOKÜM Türkiye Ulusal Envanteri ve Listelere dosya önerileri Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından İhtisas Komitemizin de katkıları ile hazırlanmaktadır. Bakanlığın SOKÜM Danışma Kurulu'nda Komite üyelerimiz görev yapmaktadır.

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

Somut Olmayan
Kültürel Miras

Uluslararası Düzeyde SOKÜM'ün Korunması: Listeler

- İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Temsili Listesi,
- İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Acil Koruma Gerektiren Listesi,
- En İyi Uygulamalar Listesi,
- Uluslararası Yardım Listesi.

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

Somut Olmayan
Kültürel Miras

Listelere Kaydedilen Unsurlar

	2008	2009	2010	2011
Acil Koruma Gerektiren Liste	0	12	4	11
Temsili Liste	90	76	47	19
En İyi Uygulamalar	0	3	0	5

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

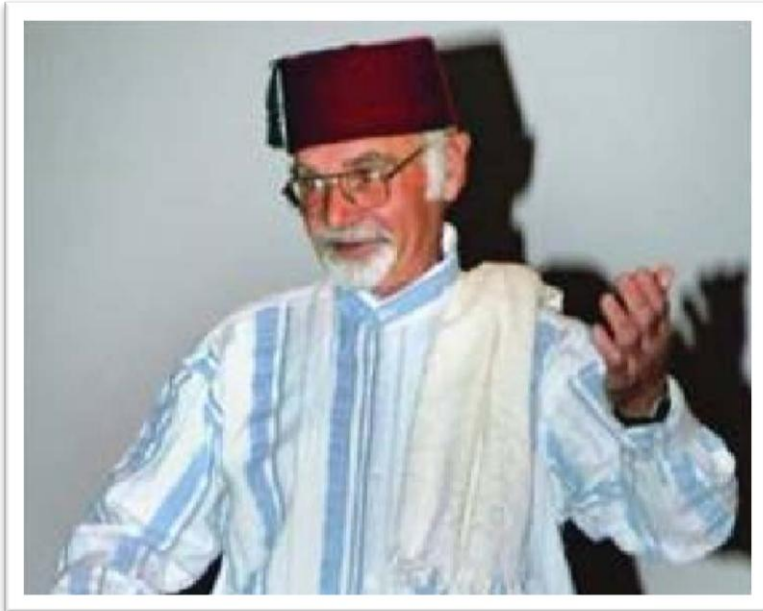
UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

Somut Olmayan
Kültürel Miras

2008 Yılında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne Kaydedilen Kültürel Miraslarımız

- Meddahlık Geleneği (2003 Yılında Başyapıt)
- Mevlevi Sema Törenleri (2005 Yılında Başyapıt)

2009 Yılında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne Kaydedilen Kültürel Miraslarımız

- Âşıklık Geleneği,
- Karagöz,
- Nevruz (Azerbaycan, Hindistan, İran, Kırgızistan, Pakistan ve Özbekistan ile ortak dosya).

2010 Yılında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne Kaydedilen Kültürel Miraslarımız

- Geleneksel Sohbet Toplantıları (Yaren Meclisi, Sıra Geceleri, Barana, Sohbetleri. Oda Geleneği vb.)
- Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali,
- Alevi- Bektaşî Ritüeli Semah.

2011 Yılında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne Kaydedilen Kültürel Miraslarımız

- Tören Keşkeği Geleneği.

2012 Yılında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne Kaydedilmek Üzere Gönderilen Kültürel Mirasımız

- Mesir Macunu Festivali.

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

Somut Olmayan
Kültürel Miras

Yaşayan İnsan Hazineleeri

2010 Yılı

- Tacettin Diker (Karagöz Ustası),
- Orhan Kurt (Karagöz Ustası),
- Metin Özlen (Karagöz Ustası),
- Sıtkı Olçar (Çini Ustası),
- Mehmet Girgiç (Keçe Ustası),
- Şeref Taşlıova (Âşık),
- Hayri Dev (Çam Düdüğü Ustası).

Yaşayan İnsan Hazineleeri

2010 Yılı

- Yaşar Güç (Hortlatma Kaval-Dilli/Dilsiz Kaval Ustası ve İcracısı),
- Emine Karadayı (Dokumacılık ve Doğal Boyamacılık Ustası),
- Zakir Veli Aykut “Dertli Divanı” (Zakirlik),
- Bekir Tekeli (Bağlama Yapım Ustası),
- Uğur Derman (Klasik Kitap Sanatçısı),
- Hasan Çelebi (Hüsn-ü Hat Sanatçısı),
- Mehmet Gürsoy (Çini Sanatçısı),
- Fuat Başar (Ebru Sanatçısı),
- Neşet Ertaş (Abdallık Geleneği-Halk Ozanlığı).

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

Somut Olmayan
Kültürel Miras

Yaşayan İnsan Hazineleeri

2011 Yılı

- Cemil Kızılkaya (Ahşap Baskı- Yazma Ustası),
- Mahmut Sür (Nazar Boncuğu Ustası),
- Tahsin Kalender (Ahlat Yöresi Taş Ustası),
- İrfan Şahin (Kispet Ustası).

Komite'nin 2004-2010 Yılları Arasındaki Etkinlikleri

- SOKÜM'ün Müzelenmesi (2004),
- Mitten Meddaha Halk Anlatıları (2004),
- SOKÜM:Yaşayan Karagöz (2006),
- SOKÜM: Yaşayan Aşık Sanatı (2007),
- SOKÜM ve STK'lar (2009),

İkili Bölgesel Projeler

- Makedonya-Türkiye Mutfak Etkileşimi Projesi (2009),
- Bulgaristan-Türkiye Ortak Müzik Kültürü Projesi (2010).

Komite'nin 2010 sonrası etkinlikleri

- Somut Olmayan Kültürel Mirasın Örgün ve Yaygın Eğitimde Değerlendirilmesi Uluslararası Uzmanlar Toplantısı 14-17 Eylül Antalya (2010),
- Evliya Çelebi'nin Sözlü Kaynakları Uluslararası Sempozyumu (2011),
- İtri ve Nabi etkinlikleri (2012),
- Türkiye-Romanya Mutfak Etkileşimi Projesi (2012),
- Kazakistan-Türkiye Müzik Etkileşimi Projesi (2012),
- Azerbaycan-Türkiye SOKÜM'ün Korunmasında Kadının Rolü Projesi (2012),
- Hıdrellez/Aziz George, Köroğlu ve Nasrettin Hoca Çok Uluslu Dosya hazırlıkları (2012),
- Nevruz Dosyası Genişleme Çalıştayı (2012).

Komitenin Kurduğu veya Katıldığı Bölgesel Seminerler

- TÜRKSOY Üyesi Ülkeler Somut Olmayan Kültürel Miras Semineri
(Türkiye, Kazakistan, Azerbaycan, Tataristan, Kazakistan),
- Güneydoğu Avrupa Ülkeleri Somut Olmayan Kültürel Miras Semineri
(Bulgaristan, Türkiye, Hırvatistan, Romanya, Sırbistan, Yunanistan).

Komitenin Uluslararası İcra Süreçlerine Katkıları

- Hükümetlerarası uzman toplantılarına katılmak,
- Taraf devletlerce Listelere yazımı önerilen mirasları incelemek ve Türkiye'nin görüşünün oluşumuna katkı sağlamak,
- Sözleşme Genel Kurullarını ve Hükümetlerarası Komite çalışmalarını izlemek,
- Genel Konferansları ve alınan kararları takip etmek.
- Türkiye içinde danışmanlık ve farkındalık çalışmaları yapmak.

Komitece Sonuç Alınamayan Konular

- SOKÜM'ün korunmasında hukuki süreçlerin güçlendirilmesi, mevzuatın iyileştirilmesi,
- Kültürel Miras Koruma Kurullarında ve koruma süreçlerinde SOKÜM'ün farkına varılması,
- SOKÜM'ün ana okulundan liseye kadar zorunlu eğitim müfredatının güçlü ve gerekli bir parçası haline getirilmesi,
- SOKÜM'ün korunması süreçlerine gençlerin, kadınların, sivil toplum ve özel sektörün daha fazla ve daha etkin katılımının sağlanması,
- Sözleşme'ye daha fazla sivil toplum örgütünün akredite edilmesi, akredite olanların etkin hale getirilmesi,
- Medyanın SOKÜM'e ilgisinin çekilmesi ve bu yolla halkın bilinç ve farkındalık düzeyinin yükseltilmesi,
- Genel Konferanslarda yeni ve özgün karar tasarılarının sunulmasına katkı sağlanması.

Teşekkürler